

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>051 Економіка</u> Рік навчання: <u>4-й</u>, семестр <u>8-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Комп'ютерних наук та економічної кібернетики</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	д.е.н., професор Коляденко Світлана Василівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	kolyadenkosv@ukr.net

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Цифрова економіка» є вибірковою компонентою ОПП.
 Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 22 год.; практичні заняття - 20 год., самостійна робота - 108 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації.

Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

При вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані в з таких дисциплін (пререквізитів): Інформаційні технології, Економетрика, Економічна кібернетика, Оптимізаційні методи та моделі.

Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): Виробнича практика, дипломна робота.

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Формування у фахівців цифрових, економічних та професійних компетентностей, які дозволили б працювати у нових професійних умовах, зокрема, демонструвати знання й розуміння фундаментальних розділів застосування цифрової економіки в обсязі необхідному для оволодіння освітньо-професійною програмою.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Цифрова економіка» є формування професійних умінь та компетентностей щодо методології сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань з питань використання системного підходу в розрізі цифрової економіки на макро- та мікрорівнях у галузі економічних систем, а також формування практичних навичок цифровізації економіки на рівні підприємства, організації, галузі, держави та їх застосування у різних напрямках економічної діяльності.

Завдання вивчення дисципліни

Навчити майбутніх спеціалістів володіти основами економічного апарату, необхідного під час розв'язання та аналізу професійних задач із застосуванням цифровізаційних та інформаційних технологій; набуття теоретичних та практичних навичок, самостійного засвоєння теоретичних, методичних і організаційних основ формування вивчення основних принципів та прийомів з питань в галузі діяльності цифрової діяльності; набуття знань як вихідної основи для формування навичок і вмінь дослідження практичних проблем у цій сфері. Виховувати у здобувачів вищої освіти визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральні компетентності - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

Програмні результати:

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

РН 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Цифрова економіка як господарська система і економічна дисципліна	2	2	8
2	Тема 2. Причини і умови виникнення цифрової економіки	2	2	10
3	Тема 3. Технологічні основи цифрової економіки: Хмарні обчислення, великі дані і інтернет речей). Блокчейн і криптовалюта)	2	2	10
4	Тема 4. Цифрова трансформація галузей економіки: Промисловість. Сільське господарство). Енергетика та логістика)	2	2	10
5	Тема 5. Торговельно-економічна діяльність в умовах цифрової економіки	2	2	10
6	Тема 6. Фінансові технології в цифровій економіці	2	2	10
7	Тема 7. Вплив цифрової трансформації на економіку. Цифрова безпека	2		12
8	Тема 8. Розвиток трудових відносин в цифровій економіці	2	2	10
	Тема 9. Функції держави в цифровій економіці. Правове забезпечення переходу до цифрової економіки	2	2	10
	Тема 10. Критерії оцінки рівня розвитку цифрової економіки.	2	2	10
	Тема 11. Розвиток цифрової економіки в Україні	2	2	8
Разом		22	20	108

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента організується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації тощо).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою цієї дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів

контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, написання тез, статті, есе, кейсу, розв'язуванням задач за темою не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	42	щотижнево	Усне та письмове опитування, перевірка виконаних робіт
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	30	щотижнево	Перевірка виконаної роботи в залежності від завдання
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, вирішення задач, написати тези, статтю, есе, кейс)	16	4 рази на семестр	Спостереження за виконанням; обговорення індивідуально або в групі; виступ з презентацією (в групі чи на конференції); наукова робота, усний захист.
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування у системі СОКРАТ	20	2 рази на семестр	Тестування у системі СОКРАТ, Moodle
Разом		108		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Цифрова економіка : підручник / Т.І. Олешко, Н.В. Касьянова, С.Ф. Смерічевський та ін. К. : НАУ, 2022. 200 с.

2. Основи цифрової економіки [Текст] : навч. посіб. / А.І. Крисоватий, А.І. Гулей, Б.О. Язлюк [та ін.]. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 274 с.

3. Голобородько А.Ю., Гусева О.Ю., Легомінова С.В. Цифрова економіка: підруч., Київ: Видавництво ДУТ, 2020. 400 с.

4. Цифрова економіка як ключовий тренд розвитку постіндустріального суспільства : монографія / авт.кол. ; за заг. ред. Н.М. Пантелєвої, С.Ю. Колодія, М.А. Ребрика. Київ : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019. 299 с.

5. Шмідт Е. Новий цифровий світ / Ерік Шмідт, Джаред Коен; пер. з англ. Г. Лелів. Львів: Літопис, 2015. 368с.

6. Чишти С. Фінтех : Путеводитель по новейшим финансовым технологиям Сюзан Чишти, Янош Барберис : Пер. с англ. М.: Альпина Паблишер, 2017. 343 с.

7. Цифрова адженда України – 2020 (Цифровий порядок денний – 2020). Концептуальні засади (версія 1.0). Першочергові сфери, ініціативи, проекти —цифровізації України до 2020 року. / НІТЕСН office. грудень 2016. 90 с. [Електронний ресурс]. URL: <https://ucsi.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>.

8. Коляденко С.В. Цифрова економіка: передумови та етапи становлення в Україні і у світі. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2016, № 6 (10). С. 105-112.

9. Коляденко С.В., Ушкаленко І.М. Бізнес-аналіз як базис розвитку цифрової економіки. *Економіка та управління АПК. Білоцерківський національний аграрний університет*. Біла Церква, 2018. Випуск № 2. С. 35-39.

10. Коляденко С.В. Цифрова економіка як базис формування позитивного потенціалу іміджу регіону України. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018, № 10 (38). С. 47-55.

11. Коляденко С.В. Розвиток цифрової економіки в процесі інтеграції в європейське співтовариство. *International Scientific Conference: EU Association Agreement: Legal, Political and Economic Aspects*. Тбілісі, Грузія. 2016. 381 р. Р. 354-360

Допоміжна

1. **Коляденко С.В.** Використання ланцюгів постачання в умовах діджиталізації економіки. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2021. Вип. 2 (25). С. 41-52. URL : <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2021/21ksvude.pdf>

2. Четверта промислова революція: зміна напрямів міжнародних інвестиційних потоків / за наук. ред. д.е.н., проф. А.І. Крисоватого та д.е.н., проф. О.М. Сохацької. Тернопіль: Осадча Ю.В., 2018. 478 с.

3. Іванченко Н., Кудрицька Ж., Рекачинська К. Бізнес-моделі в умовах цифрових трансформацій. [Електронний ресурс]. URL: http://econ.Vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_3/31_70_3_2/33.pdf

4. Краус Н.М., Краус К.М. Інноваційне табло України. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2017. № 6. [Електронний ресурс]. URL: <http://www.easterneuropeebm.in.ua/6-2017-ukr>.

5. Криворучко О.С., Краус Н.М. Імперативи формування та доміанти розвитку цифрової економіки у сучасному парадигмальному контексті. Парадигмальні зрушення в економічній теорії XIX ст.: III Міжнародна науково-практична конференція, 2–3 лист. 2017 р.: тези доповідей. Київ: КНУ ім. Т. Шевченка, 2017. С. 681–685.

6. Бутко М., Пепело О. Венчурне фінансування як механізм задіяння

інноваційного потенціалу підприємницького середовища регіону. *Економіст*. 2014. №3. С. 20–22.

7. Блажівська Н., Береза Т. Електронний уряд та інформатизація органів державної влади. URL: <http://www.pravo.org.ua/word/50.doc>

8. Бродецький А. Як вижити в інформаційному просторі та не поїхати дахом [Електронний ресурс] URL : https://vk.com/wall-34191954_1967

9. Венчурні фонди: обираємо свій. URL:<https://buduysvoe.com/publications/venchurni-fondy-obyayemo-sviy>

10. Баб'ячок Р.І., Кульчицький І.І. Основні тенденції розвитку стартапів в Україні – проблеми, перешкоди і можливості URL: <https://www.civic-synergy.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/Osnovni-tendentsiyi-rozvytku-startapiv-v-Ukrayini-1-1.pdf>

11. Гейдор А.П., Бізбіз Т.М. Джерела фінансування стартапів в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 1. С. 73–78. URL:<https://library.if.ua/book/125/8239.html>

12. Девтеров І. В. Соціалізація людини у кіберпросторі. Монографія. Київ, 2012. 356 с.

13. Смирнова І. І., Сімаков К. І. Венчурний капітал як джерело фінансування інноваційного підприємництва в Україні. *Економічний вісник Донбасу*. 2018. № 3(53). URL: file:///C:/Users/Алена/Downloads/ecvd_2018_3_24.pdf

14. Сазерленд Д. Scrum. Навчись робити вдвічі більше за менший час / Джефф Сазерленд; пер. з англ. – К.: Книжний Клуб «Клуб Семейного Досуга», 2016. 280с.

15. Ахрипська О., Пестряков І., Хмара О. Електронна демократія в Україні. Що це? URL: <http://ti-ukraine.org/news/4661.html>

Контроль і оцінка результатів навчання

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	3
2	Участь у роботі на практичних заняттях	6
3	Виконання і захист практичної роботи	6
4	Виконання самостійних завдань за тематикою дисципліни	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	3
7	Участь у роботі на практичних заняттях	6
8	Виконання і захист практичної роботи	6
9	Виконання самостійних завдань за тематикою дисципліни	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Шкала оцінки знань здобувача

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену. Крім того,

обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації). Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях, виконання контрольних робіт, індивідуальні та групові творчі завдання, тестування	Критерії оцінювання
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, проте при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

